

" ...

## **II- İTİRAZIN GEREKÇESİ**

Mahkeme'nin itiraz gerekçesi şöyledir:

"Dava konusu parselin 16.9.1992 tarihli tesbit tutanağının dayanağı olan 2981 sayılı Yasanın 3290 sayılı Yasa ile değişik geçici 2. maddesinin (e) bendinde, "31.12.1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini kayıp etmiş yerlerden, şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerleşim alanları orman sınırları dışına çıkartılmış sayılır. Bu yerler hakkında bu kanun hükümlerine göre işlem yapılır" hükmü getirilmiştir. Her ne kadar kadastro tesbit tutanağında dava konusu taşınmaz orman sınırları dışarısına çıkartılmamış ise de, kadastronun yapılış nedeni ve beyanlar hanesindeki şerh bu hükme göre düzenlenmiştir. Buna göre, 31.12.1981 tarihinden evvel orman niteliğini kaybetmiş yerler hakkında 6831 sayılı Orman Kanunu'nun değişik 2. maddesinin (b) bendi gereğince orman sınırı dışına çıkartma işleminin yapılmasına gerek yoktur, bu gibi yerlerde belediye veya valinin istemi üzerine 3402 sayılı kanun hükümleri uygulanarak tesbiti yapılacaktır. Akbaz Belediyesinde bu Kanuna dayanarak Yasa gereği orman sınırları dışına çıkmış sayılan Akbaz Zafer mahallesinde fıkranın son cümlesinde belirtilen "bu yerler hakkında bu Kanun hükümlerine göre işlem yapılır" hükmüne göre aynı Yasa'nın 10. maddesinin (b) bendine göre kadastro çalışmalarının yapılmasını istemiş ve yapılan çalışma sonucunda dava konusu parselin tesbit tutanağı düzenlenmiştir.

3402 sayılı Kadastro ve 6831 sayılı Orman Yasalarının ilgili hükümleri, orman sınırlandırılması kesinleşmiş yerlerde ikinci bir kez kadastro yapılamayacağı, ayrıca bir yerin orman sınırları dışarısına çıkartılmasının orman tahdit komisyonlarınca gerçekleştirileceği kuralını getirmiştir.

Bu durum karşısında yapılan tesbit tutanağının yasal dayanağı, 2981 sayılı Yasa'nın 3290 sayılı Yasa ile değişik geçici 2. maddesinin (e) bendidir. Aksi takdirde Akbaz Belediyesi'nin kadastro tesbit çalışmaları istemesi söz konusu olamayacağı gibi, yapılan kadastro çalışmalarında 3402 sayılı Yasa'nın 6831 sayılı Orman Yasası'nın ilgili hükümleri gereğince Yasa'ya aykırı olacağından davanın bu yasalara göre değerlendirilmesi gerekecektir. Dava konusu taşınmazın bulunduğu yer, çevresi ile birlikte 2. maddenin (e) bendinde belirtilen şekilde 31.12.1981 tarihinden önce toplu olarak konutlaştığından, bilim ve fen bakımından orman niteliğini kayıp ettiğiinden İmar Kanunu'nun hükümlerinin uygulanması gerekecektir.

Anayasamızın 169/2. maddesi ormanların zaman aşımı ile mülk edinilemeyeceği ilkesini getirmiş olup, bu husus Anayasa Mahkemesi'nin 3402 sayılı Yasa'nın 45/2. maddesinin iptaline ilişkin 1987/31 esas, 1988/13 karar sayılı kararı ile de teyit edilmiştir. Kadastro Yasası'nın 45. maddesinin birinci fıkrasına göre 20 yıllık zaman aşımına hak kazanmış olmasına rağmen ormanların özel mülkiyete konu olması yukarıda belirtilen karar ile Anayasa'ya aykırı bulunarak iptal edilmesine rağmen 2981 sayılı Yasa'nın 3402 sayılı Yasa'ya göre değişik 2 (E) maddesine göre 31.12.1981 tarihinden önce üzerinde toplu yapılaşma meydana gelmiş yerlerin orman niteliğini kayıp edeceği belirtilerek, bu yerler hakkında İmar Kanunu'nun diğer hükümlerinin uygulanacağı düzenlenmiş olup, bu hükümlere göre ise de bu tür yerler üzerine gecekondur yapan şahıslar devredebilecektir. Bu sebeple iptali istenilen Yasa maddesi Anayasa'ya aykırıdır.

**Esas Sayısı : 1995/13**  
**Karar Sayısı : 1995/51**

Anayasamızın 170. maddesi orman köylüsünün korunması başlığını taşımakta olup bu maddeye göre 31.12.1981 tarihinden önce orman niteliğini tamamen kayıp etmiş yerlerin orman sınırları dışına çıkartılması orman köyü halkının kısmen veya tamamen yerleştirilmesi için Devlet eliyle anılan yerlerin ihya edilerek, bu halkın yararlanmasına tahsis edildiği ilkesi getirilmiştir.

İptali istenilen 2981 sayılı Yasa'nın değişik geçici 2. maddesinin birinci fıkrasına göre ise 31.12.1981 tarihinden önce orman niteliğini kayıp etmiş yerler hakkında İmar Kanununun diğer maddelerinin uygulanması gerekir ve İmar Kanunu'nda bu tür yerlerden belediyelerce yapılacak çalışmalar sonucunda zilliyetlerine tapu belgesi verileceğini düzenlemektedir.

Ülkemizde özellikle büyük şehirlerdeki gecekondulaşmanın hazine arazileri üzerindeki etkileri kamuoyunun sürekli gündeminde iken İmar Kanunu'nun iptali istenilen maddelerine göre gecekondulaşma Hazine arazilerinden sonra ormanlar üzerinde de ormanların daraltılması ve yok edilmesi sonucunu doğuracaktır. Orman Kanunu'nun 2. (B) maddesinde göre orman niteliğini kayıp etmiş yerler orman kadastro komisyonları tarafından belirlenerek orman sınırları dışına çıkarılarak Hazine adına tescil edileceği hükmünü getirmiştir. Bu maddeye göre ormanlara orman niteliğini kayıp edip etmediğinin incelenmesi uzman orman kadastro komisyonları tarafından yapılacaktır. İptali istenilen maddeye göre ise de 31.12.1981 tarihinden önce üzerinde toplu konutlaşma meydana gelen ormanlar hiç bir denetime tabi olmaksızın orman sınırları dışına çıkartılmış sayılacaktır ve bu yerler hakkında yerel yönetimler ve uzman olmayan komisyonlar tarafından İmar Kanunu'nun diğer hükümleri uygulanacaktır. Milli varlık olarak kabul ettiğimiz ormanların bu şekilde hiç bir denetime tabi olmaksızın daraltılması ve yerel yönetimlerin tasarrufuna bırakılması Anayasa'ya aykırı olduğu açıktır. Yukarıda açıklanan sebeplerle ve Anayasa Mahkemesi'nin 1987/31-1988/13 sayılı karar 1.6.1988 tarihli kararında ve karara konu olan mahkeme gerekçesinde de belirtilen sebeplerle 2981 sayılı Yasa'nın 3290 sayılı Yasa ile değişik Geçici 2. maddesinin Anayasa'nın 169. ve 170. maddelerine aykırı olduğu kanaatine varılarak Anayasa'nın 152. maddesi uyarınca Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmasına karar verilmiştir.""